

Speech van Luuk Meijers
ter gelegenheid van de Bredase Vredesprijs
op 24 september 2014

Bedankt voorzitter, goedemiddag iedereen. Een aantal van u zal mij kennen, de meesten echter niet. Mijn naam is nogmaals Luuk Meijers, 26 jaar oud en HRM-er van opleiding en technisch intercedent van beroep. Maar daar gaat het niet over. Ik sta hier namelijk voor Stichting Harambee Holland, sinds 2001 actief als particuliere en kleinschalige stichting voor onderwijsprojecten in West Kenia.

Deze stichting waar ik iets over wil vertellen, kent zijn roots in de jaren 70 toen mijn vader besmet is geraakt door het Kenia-virus doordat hij 2,5 jaar daar als leraar gewerkt heeft. Mijn moeder kon er niet aan ontkomen en is ook besmet geraakt in 1980 en ik merk aan mezelf dat het Kenia-virus mij ook in zijn greep heeft, vandaar ook dat ik hier sta...

In 2001 is de stichting daadwerkelijk opgericht, nadat mijn ouders, mijn broers en ik in 1998 en 2001 in Kenia met eigen ogen hebben aanschouwd welk een verschil er bestaat tussen Nederland en Afrika. En dan met name West-Kenia. In de afgelopen 13 jaar is deze stichting uitgegroeid tot een gerenommeerde stichting, hetgeen ook blijkt uit de tiende plek in de Trouw Goede Doelen top 50.

Het motto van de Stichting is 'op school begint 't! En dát is niet voor niets een van de Millenniumdoelstellingen: alle kinderen naar school. Alle kinderen naar school is een wereldwijde doelstelling, natuurlijk. En een kleinschalige stichting heet niet voor niets kleinschalig.

De werkzaamheden van de stichting vinden plaats in twee landen, hetgeen niemand zal verwonderen: Kenia en Nederland.

Ik zal beginnen met Kenia. Hier werkt de stichting samen met drie lokale partners. De uitvoering hiervan ligt volledig in Kenia. Naast deze partners is er ook een coördinator die contact onderhoudt met scholen en trainingen organiseert. Het belangrijkste motto dat in Kenia gehanteerd wordt is: 'geen vraag, geen project'. De stichting wil niet vertellen aan de mensen wat goed is voor ze, hier moeten ze zelf mee komen. De partners hebben in Kenia contact met scholen en zo komen projecten tot stand. Wat essentieel is voor een project is dat de gemeenschap zelf, de lokale community, een bijdrage eraan levert. Op deze manier wordt het een project van de mensen zelf. 10 tot 15% van de projectkosten wordt gevraagd van de community en dit kan in de vorm van van alles zijn. In februari van dit jaar ben ik bij een project geweest dat een prachtig voorbeeld hiervan is: naast de normale bouwvakkers, of fundis, waren de ouders ook aan het werk: de mannen/vaders stonden bakstenen te bakken en mengden het cement, terwijl de vrouwen/moeders enkele honderden meters liepen om water te halen bij een riviertje in de buurt. Zó wordt een project een project van de mensen.

En om ervoor te zorgen dat het in goede banen geleid wordt, is er ter plekke natuurlijk de partner van de stichting om ervoor te zorgen dat elke cent correct besteed wordt. Dit is natuurlijk een heikel punt. De oplossing van Stichting Harambee Holland: transparantie van de financiën. Het geld wordt rechtstreeks naar een bankrekening van de school gestuurd, maar om geld van deze rekening af te halen

moet onder andere de partner van Harambee zijn handtekening zetten. De partners zijn van essentieel belang in het succes van de stichting en werken keihard om alles in goede banen te leiden. Natuurlijk wordt tijdens het proces de boekhouding van de scholen uitvoerig gecontroleerd.

Om deze mooie projecten mogelijk te maken, wordt er in Nederland natuurlijk veel werk verzet door de stichting. De projecten moeten natuurlijk ergens gefinancierd worden, en dat wordt veelal gedaan door sponsors en individuele donoren. Activiteiten worden georganiseerd, Stichting Harambee Holland heeft korte lijnen met andere fondsenwervende stichtingen en maakt gebruik van medefinanciering door Nederlandse overheidsinstanties. Van het financiële plaatje gaat maar 10% naar overheadkosten.

Om de donateurs, ofwel vrienden, van de stichting op de hoogte te houden, publiceert de stichting tweemaal per jaar een nieuwsbrief. Deze wordt in het Nederlands en Engels uitgegeven, zodat de Kenianen ook op de hoogte gebracht worden en blijven van de ontwikkelingen. Tevens is er jaarlijks een jaarverslag voor de belanghebbenden.

Het succes van de stichting blijkt uit een aantal zaken. Zo stond de stichting op plaats 10 van de Trouw Goede Doelen Top 50 in 2012. Ik hoor u al denken: 2012 was 2 jaar geleden... waarom stonden ze de afgelopen 2 jaar niet in de top 50? De reden is simpel: Trouw is met deze publicatie gestopt.....

Daarnaast heeft er een impactstudie plaatsgevonden, deze studie ging over de, verrassend, impact van Stichting Harambee Holland in West-Kenia. Op 24 april 2014 is deze studie gepresenteerd door Dr. Auma Okwany, een Keniaanse die werkzaam is aan het International Institute of Social Studies in Den Haag, onderdeel van de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Zij is in gesprek gegaan met de lokale bevolking en haar bevindingen zijn erg positief. Zoals altijd zijn er natuurlijk ook aanbevelingen gedaan ter verbetering: de stichting blijft zich na 13 jaar nog steeds door ontwikkelen en de werknemers van de stichting leren dagelijks bij.

Ik zeg werknemers van de stichting. Ik bedoel hier natuurlijk vrijwilligers. In Nederland is een team van 15 personen actief om de stichting draaiende te houden. Het bestuur bestaat uit 7 personen en daarnaast zijn er nog 8 vrijwilligers die meewerken: denk hierbij aan de vertaler, de webmaster, een filmer, een vormgever, een drukkerij, de notaris en de auditeur. Er werken geen betaalde krachten voor de stichting; het zijn vrijwilligers. De dagelijkse werkzaamheden van de stichting worden voornamelijk opgepakt en uitgevoerd door de oprichters en drijvende krachten Roel & Marianne Meijers, dezelfde mensen die ervoor verantwoordelijk zijn dat ik hier nu voor u sta. Dat klinkt negatiever dan dat ik bedoel: ik bedoel alleen maar dat ik hun zoon ben. Voor de goede orde: ik sta hier compleet vrijwillig.

Naast het praatje voor de stichting wil ik u graag wat meegeven over hoe het is om zulke gepassioneerde ouders te hebben. De stichting bestaat sinds mijn 13de levensjaar en op mijn 10de zette ik voor het eerst voet op Keniaanse bodem. Sindsdien heb ik het prachtige land al 7 keer mogen bezoeken.

Veel mensen zien alleen positieve aspecten van het hebben van een stichting als Harambee. De kreet 'hè lekker, gaan jullie weer 2 maanden op vakantie naar Kenia'

valt daarom ook niet altijd in goede aarde: het is kei- en keihard werken. Dag in, dag uit, staan mijn ouders klaar voor de stichting en voor de bevolking in West-Kenia. Roel werkt nu ongeveer 5 jaar fulltime mee met de stichting, maar sinds de oprichting van Harambee heeft Marianne er al die tijd een fulltime job aan gehad. Ik zeg wel eens gekscherend tegen mama dat ze in een Ferrari zouden rijden als ze ook maar iets kregen voor haar, en hun, inspanningen voor de stichting. Dat zou leuk zijn natuurlijk, want dan kon ik ook eens in een Ferrari rijden.

Wat ikzelf mee krijg van ouders die een stichting hebben, is onder ander littekens. Want ja, als je als jongetje van 13 een kapmes in je handen hebt en suikerriet moet snijden kan er nog wel eens wat misgaan... Daarnaast is het een eye opener voor de realiteit waarin we hier leven in Nederland. Ik wil geen moraalridder zijn, en het is ook vaak appels en peren vergelijken, maar we hebben het in Nederland verrekte goed. De verschillen zijn immens. Mensen komen, niet alleen in West-Kenia maar wereldwijd ook, om van de honger. En in Nederland wordt er aandacht besteed aan de schmink van deelnemers aan een kinderfeest. Het moet toch niet gekker worden...

Ik had het even over de positieve aspecten van het hebben van een stichting, die zijn vaak zichtbaar en de successen worden natuurlijk gevierd. Er komt echter ook een flinke lading frustratie bij en dat maak ik vaak genoeg mee van dichtbij. Dat zijn ook de momenten waarop ik blij ben dat ik vaker in Kenia geweest ben: ik weet wat ze doen, waar ze het doen en over wie ze praten. Zo kan ik ook voor de stichting een steentje bijdragen, maar meer nog voor mijn ouders: een soort sparring partner voor de dagelijkse zaken die komen kijken bij de stichting, negatief maar natuurlijk ook positief. Bovendien zijn mijn broers en ik bijzonder goed in het relativeren van de werkzaamheden van de stichting. Dit wil niet zeggen dat we er geen respect voor hebben, maar wel dat mijn ouders realistisch en menselijk blijven met wat ze doen. En dat ze niet doorslaan in hun werk. Daarnaast kan ik niet anders zeggen dan dat ik immens veel respect heb voor de manier waarop zij, samen met het bestuur en alle vrijwilligers, zich inzetten voor de bevolking van een land hier ver vandaan: het werk dat ze doen voor Stichting Harambee Holland: dat moeten ze niet doen. Niemand legt het ze op. Ze **willen** het doen.

Het mooie werk dat ze doen heeft een directe link met de in 2000 vormgegeven Millenniumdoelstellingen. Stichting Harambee Holland draagt zijn kleinschalige steentje bij aan drie doelstellingen: armoede halveren en minder mensen honger, alle kinderen naar school en de gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen.

Met deze Millenniumdoelstellingen wil ik graag mijn praatje afsluiten. Ik hoop dat Stichting Harambee Holland een voorbeeld kan zijn voor meer kleinschalige ontwikkelingsorganisaties: deze werkwijze werkt écht, ik heb het met eigen ogen gezien.

Zoals ze in Kenia zeggen: God bless you, thank you. Ofwel in het Swahili: mungu awabariki, asante sana.

Breda, 24 september 2014/Luuk Meijers